

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De beleggende notaris en art. 17 lid 3 Wna: de Notariskamer 'gaat om'!

Weijers, H.J.

Citation

Weijers, H. J. (2024). De beleggende notaris en art. 17 lid 3 Wna: de Notariskamer 'gaat om'!. *Juridische Berichten Voor Het Notariaat*, 2024(4), 4-8. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4172253>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4172253>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

16. De beleggende notaris en art. 17 lid 3 Wna: de Notariskamer ‘gaat om’!

H.J. WEIJERS

Het is de notaris verboden, rechtstreeks of middellijk, te handelen en te beleggen in registergoederen en effecten in ter beurse genoteerde en in niet ter beurse genoteerde vennootschappen, tenzij hij redelijkerwijs mag verwachten dat hierdoor zijn onpartijdigheid of onafhankelijkheid niet wordt of kan worden beïnvloed dan wel de eer of het aanzien van het ambt niet wordt of kan worden geschaad, aldus luidt het sinds 1 augustus 2004 geldende art. 17 lid 3 Wna. De invulling van dit zogenaamde ‘beleggingsverbod’ in de notariële tuchtrechtspraak – en dan met name de toepassing en reikwijdte van de ‘tenzij-clausule’ – houdt de gemoederen al enige tijd bezig. De Notariskamer van het hof Amsterdam lijkt in twee recente beslissingen de teugels wat te laten vieren ten opzichte van de eerder ingezette jurisprudentielijn. In deze bijdrage wordt onder meer aan beide uitspraken aandacht besteed.

I. Inleiding

Het in art. 17 lid 3 Wna neergelegde beleggingsverbod heeft de afgelopen jaren tot diverse tuchtrechtelijke uitspraken geleid, hetgeen samenhangt met het feit dat de handhaving van dit verbod een recent themaonderzoek van het Bureau Financieel Toezicht (BFT) betreft (zie het Jaarverslag BFT 2021, p. 9 en 2022, p. 30). De Notariskamer van het hof Amsterdam heeft er daar recent nog twee aan toegevoegd, te weten de beslissingen van 5 december 2023, ECLI:NL:GHAMS:2023:2879, *Notamail* 2023/281 en 30 januari 2024, ECLI:NL:GHAMS:2024:183, *Notamail* 2024/31. In deze uitspraken legt de Notariskamer de in art. 17 lid 3 Wna genoemde ‘tenzij-clausule’ ruimer uit dan voorheen en wordt – zij het impliciet – teruggekomen van de stringente beslissing van 29 juni 2021, ECLI:NL:GHAMS:2021:1835, *Notamail* 2021/170. Voor dat op deze uitspraken nader wordt ingegaan, is het nuttig om eerst art. 17 lid 3 Wna kort onder de loep te nemen en een drietal aandachtspunten aan te stippen, waarna ook aandacht wordt besteed aan de invulling van de ‘tenzij-clausule’ in de parlementaire geschiedenis. Vervolgens komt de hiervoor genoemde tuchtrechtelijke jurisprudentie ter sprake.

II. Enkele aandachtspunten inzake art. 17 lid 3 Wna

Volgens art. 17 lid 3 Wna mag de notaris in beginsel niet beleggen. Dit verbod is algemeen van aard en houdt geen verband met de vraag of de notaris veel akten passeert in de onroerendgoed- of vennootschapspraktijk (*Kamer-*

stukken II 2003/04, 29212, nr. 7, p. 2 (Nota n.a.v. het verslag)). Dit betekent concreet dat het verbod ook geldt voor een notaris die bijvoorbeeld uitsluitend aktes passeert in de familierechtpraktijk. Een vraag die hierbij opkomt is of kandidaat-notarissen en toegevoegd notarissen wel mogen beleggen. Hoewel de wettekst slechts spreekt over de notaris, geldt het verbod in ieder geval ook voor de kandidaat-notaris. Dit blijkt expliciet uit *Kamerstukken II* 2003/04, 29212, nr. 3, p. 4 (MvT) en de uitspraak van de Kamer voor het notariaat Arnhem-Leeuwarden 23 mei 2019, ECLI:NL:TNORARL:2019:54, r.o. 4.3. Ook voor de toegevoegd notaris geldt art. 17 lid 3 Wna (vgl. *Kamerstukken II* 2009/10, 32250, nr. 3, p. 23 waaruit blijkt dat alle op de notaris van toepassing zijnde regels in beginsel ook voor de toegevoegd notaris gelden).

Een tweede aandachtspunt ziet op de omvang of reikwijdte van de eerste zinsnede van art. 17 lid 3 Wna. Deze zin bestaat uit twee elementen, namelijk een verbod op beleggen in registergoederen en een verbod op beleggen in effecten. Voor wat betreft registergoederen zal het hierbij hoofdzakelijk gaan om onroerende zaken als woningen of bedrijfspanden (art. 3:10 jo. 3:89 lid 1 BW). Wat er met effecten bedoeld wordt, is niet direct duidelijk. De minister heeft dit in *Kamerstukken II* 2003/04, 29212, nr. 7, p. 2 (Nota n.a.v. het verslag) verduidelijkt: het gaat om effecten zoals bedoeld in art. 1 Wet toezicht effectenverkeer 1995. Uit art. 1 aanhef en sub a van deze wet blijkt dat het gaat om bijvoorbeeld aandelen, schuldbrieven, winst- en oprichtersbewijzen, opties en certificaten van aandelen. Overigens is deze wet per 1 januari 2007 (grotendeels) vervallen. In de opvolger van deze wet (de Wet op het financieel toezicht) is in art. 1:1 ook een definitie van een ‘effect’ opgenomen.

Hoewel de in deze wet gehanteerde definitie voor het begrip 'effect' anders is, vallen de hiervoor genoemde waardepapieren daar in ieder geval ook onder. Het begrip 'effecten' in art. 17 lid 3 Wna is daarmee veelomvattend en omvat meer dan alleen aandelen.

Art. 17 lid 3 Wna spreekt over 'beleggen' en het derde aandachtspunt betreft de vraag wat dit begrip hier precies inhoudt. Volgens de tuchtrechter is sprake van beleggen wanneer de notaris registergoederen of effecten verwerft met het oogmerk om zo financieel voordeel te behalen (Hof Amsterdam (Notariskamer) 29 juni 2021, ECLI:NL:GHAMS:2021:1835, r.o. 5.4). Gelet daarop zijn zogenaamde 'passieve beleggingen' via bijvoorbeeld een financiële instelling in de vorm van bijvoorbeeld een beleggingsfonds mogelijk ook niet geoorloofd. Waaijer meent echter dat het handelen en beleggen 'enigerlei actieve betrokkenheid' van de notaris veronderstelt, in die zin dat hij het beleid van aan- en verkoop, beheer en belegging (mede) bepaalt (J.C.H. Melis/B.C.M. Waaijer, *De Notariswet*, Deventer: Wolters Kluwer 2019, p. 361). De visie van Waaijer laat daarmee dan ook meer ruimte voor passieve beleggingen.

III. De invulling van de 'tenzij-clausule' in de parlementaire geschiedenis

Uit het feit dat art. 17 lid 3 Wna een 'tenzij-clausule' bevat, blijkt dat het beleggingsverbod niet absoluut is. Bepaalde beleggingen zijn dus toegestaan. Dit volgt ook uit de parlementaire geschiedenis. Zie *Kamerstukken II* 2003/04, 29212, nr. 3, p. 4 (MvT) en *Kamerstukken II* 2003/04, 29212, nr. 7, p. 1-2 (Nota n.a.v. het verslag). Daar geeft de minister aan dat de notaris incidenteel betrokken mag zijn bij vastgoedtransacties. Ook worden enkele concrete voorbeelden genoemd van geoorloofde beleggingen die bestemd zijn voor *persoonlijke doeleinden* van de notaris. Dit betreft onder meer het verkrijgen van een eigen woning, een of meer woning(en) voor zijn of haar kinderen en een eigen kantoorruimte. Een voorbeeld van een niet geoorloofde transactie betreft het kopen van (verhuurde) woningen met het oogmerk deze na verloop van tijd, eventueel nadat de huurder is vertrokken, met winst te verkopen. Ook geeft de minister het volgende aan:

'Een algeheel verbod om te handelen en te beleggen in registergoederen en effecten is dus niet nodig en zou ook een te ver strekkende maatregel zijn. Een notaris moet zowel voor zakelijke als privé-doeleinden de mogelijkheid hebben om onroerend goed te bezitten of (een gedeelte van) zijn vermogen in effecten te beleggen.'

Dat lijkt dus duidelijk en een absoluut verbod heeft de wetgever niet voor ogen gestaan. Hieruit blijkt mijns inziens dat per belegging dan ook getoetst dient te worden of daarmee de notariële onpartijdigheid, onafhankelijkheid dan wel eer en aanzien van het ambt in het geding komt. Daarbij dient *concreet* te worden beoordeeld of een van de voornoemde kernwaarden wordt geschaad. Deze bena-

dering werd reeds voorgestaan door R.J. Holtman, 'De notaris belegt (niet)', *JBN* 2005/47, nr. 9, p. 14-16 die in dit verband spreekt over een *subjectieve toetsing*. Oftewel: een meer individuele toetsing. Volgens Holtman is er ook een meer *objectieve toetsing* mogelijk waarbij 'de kwaliteit van de notaris principieel (behoudens de in de parlementaire stukken genoemde uitzonderingen) niet te verenigen is met het beleggen in registergoederen, waar ook gelegen, en effecten.' Deze objectieve benadering ziet hij – terecht – niet terug in de wettekst (zo ook P.C. van Es, 'De reikwijdte van het beleggingsverbod van art. 17 lid 3 Wna', *WPNR* 2022/7363, p. 198). Uit de parlementaire geschiedenis blijkt niet duidelijk welke toetsingsmethodiek de juiste is. Het lijkt er echter niet op dat de minister de door hem gegeven voorbeelden limitatief heeft bedoeld; dat laat zich ook niet goed rijmen met zijn latere uitspraak dat de notaris voor onder meer privédoeleinden de mogelijkheid moet hebben om zijn vermogen in effecten te beleggen. Toepassing van de subjectieve toetsingsmethode is naar mijn mening dan ook beter verdedigbaar.

In de jurisprudentie heeft het verbod langere tijd echter wel absolute trekken vertoond en werd een beroep op de 'tenzij-clausule' zelden gehonoreerd doordat de tuchtrechter veelal een meer objectieve toetsmaatstaf aangelegde (zie o.a. de vermelde rechtspraak bij P.C. van Es, 'Passeren ten behoeve van een beleggende kandidaat-notaris; twee aspecten van onpartijdigheid', *JBN* 2020/17, nr. 4, p. 10). Dit is ook duidelijk te zien in de hieronder onder IV te bespreken beslissing van de Notariskamer van het hof Amsterdam van 29 juni 2021, ECLI:NL:GHAMS:2021:1835, terwijl eerdere uitspraken genuanceerder waren (te weten die van 21 april 2005, ECLI:NL:GHAMS:2005:AT4603 en 7 juli 2009, ECLI:NL:GHAMS:2009:BJ2110) en het daardoor voor de notaris onduidelijk is wat hij in dit kader nu precies wel en niet mag doen.

IV. Hof Amsterdam (Notariskamer) 29 juni 2021, ECLI:NL:GHAMS:2021:1835

In deze zaak ging het om een notaris die eigenaar was van een aantal registergoederen, waaronder ook acht appartementen die hij in 2016-2017 heeft verkregen. Deze appartementen werden aan derden verhuurd en dat leverde de notaris jaarlijks ongeveer € 48.000 op. De notaris is al op leeftijd en de bij zijn pensionering te verwachten uitkering uit het notarieel pensioenfonds is relatief laag en al jaren niet meer geïndexeerd. Om die reden is de notaris op zoek gegaan naar een aanvullende oudedagsvoorziening. Bovendien heeft de notaris aangegeven dat hij voornemens is de appartementen voor langere tijd in eigendom aan te houden. Tot slot is ook het beheer van de appartementen volledig uit handen gegeven en heeft de notaris geen contact met de huurders. Het BFT dient een klacht in bij de tuchtrechter wegens een vermeende schending van art. 17 lid 3 jo. 93 lid 1 Wna.

In eerste aanleg beslist de Kamer voor het Notariaat 's-Hertogenbosch 19 oktober 2020, ECLI:NL:TNORSHE:2020:22 dat er geen sprake is van een overtreding van art. 17 lid 3

Wna. De Kamer wijst in een fraaie rechtsoverweging op de moeilijke positie van de notaris ten aanzien van zijn pensioensopbouw. De door de notaris aangevoerde en hierboven kort geschetste omstandigheden waaronder de appartementen worden aangehouden zijn begrijpelijk, aldus de Kamer die vervolgens in r.o. 4.6 overweegt:

‘In het licht van deze omstandigheden is de Kamer van oordeel dat de belegging in de appartementen past in een vermogensopbouw voor de oude dag en dat deze belegging voor de persoonlijke doeleinden van de notaris is toegestaan. Niet valt in te zien dat de onpartijdigheid of onafhankelijkheid van de notaris wordt of kan worden beïnvloed. Het BFT heeft daar ook geen concrete argumenten voor aangedragen.’

Mijns inziens is dit oordeel – mede gelet op de wetsgeschiedenis – begrijpelijk en is dit een goed voorbeeld van de meer subjectieve toetsing van art. 17 lid 3 Wna. Opmerking verdient ook nog dat het BFT een reprimande krijgt in r.o. 4.14 omdat het BFT voor het indienen van de tuchtklacht niet geprobeerd heeft om in overleg met de notaris – die daar nota bene zelf om verzocht – tot een oplossing te komen (vgl. het Handhavingsbeleid BFT van 27 december 2016, *Stcrt.* 2016 nr. 65892, p. 5 waar staat dat het BFT alvorens een klacht in te dienen aan de vermeende overtreder gelegenheid *kan* geven tot herstel van de normschending(en)). De Notariskamer van het hof Amsterdam vernietigt echter de bovenstaande uitspraak. De Notariskamer citeert eerst uitvoerig uit de wetsgeschiedenis (r.o. 5.3) en stelt terecht vast dat er in casu sprake is van beleggen zoals bedoeld in art. 17 lid 3 Wna (r.o. 5.4). Vervolgens gaat de Notariskamer in op de toepasselijkheid van de ‘tenzij-clausule’. De Notariskamer oordeelt dat de notaris niet duidelijk heeft gemaakt dat er sprake is van incidentele betrokkenheid dan wel van het dienen van persoonlijke doeleinden bij deze beleggingen. Ook kan de notaris de appartementen wanneer hij wil verkopen en overdragen (r.o. 5.6). Bovendien moet het begrip ‘persoonlijke doeleinden’ – waar de minister in de wetsgeschiedenis over spreekt in het kader van de voorbeelden – beperkt worden uitgelegd en valt deze situatie daar niet onder (r.o. 5.7). Ook het feit dat de notaris het beheer van de appartementsrechten op afstand heeft gezet doet daaraan niet af. Dit neemt volgens de Notariskamer in r.o. 5.8 immers niet weg dat:

‘de notaris uiteindelijk zelf de belangrijke beslissingen over dat beheer neemt met inbegrip van het onderhoud of de verkoop van een of meer appartementen, dat hij zelf gerechtigd is tot de huurinkomsten of de verkoopopbrengst daarvan en dat hij zelf alle risico's loopt die kunnen zijn verbonden aan de eigendom van registergoederen.’ (onderstrepingen: HJW)

De notaris wordt berispt en dient de acht appartementen zo spoedig mogelijk van de hand te doen (r.o. 5.12). Op de door de Kamer voor het Notariaat bekritiseerde rol van het BFT gaat de Notariskamer in het geheel niet in. Sterker

nog: de notaris wordt in r.o. 5.14 zelf het verwijt gemaakt dat hij de procedure had kunnen voorkomen ‘door vóór de aanschaf van de acht appartementen bij het BFT navraag te doen naar zijn standpunt ter zake’.

Bovenstaande uitspraak leidde in de literatuur tot kritiek (zie bijvoorbeeld P.C. van Es in *WPNR* 2022/7363, p. 193-198 en G.L. Maaldrink in zijn annotatie in *TT* 2021/52, p. 71-73), maar dit weerhield het BFT er niet van om tuchtklachten in te blijven dienen tegen andere notarissen die volgens hem eveneens art. 17 lid 3 Wna overtreden. Hoewel het BFT in de uitspraak van de Notariskamer van 24 januari 2023, *ECLI:NL:GHAMS:2023:105* – in navolging van de Kamer voor het Notariaat Arnhem-Leeuwarden 10 juni 2022, *ECLI:NL:TNORARL:2022:13* – bot ving doordat de belegging daar zag op een registergoed dat grotendeels gebruikt werd als kantoorruimte door de notaris, bevestigde de Notariskamer de ingezette strengelijijn uit 2021 nog in een uitspraak de dato 4 juli 2023, *ECLI:NL:GHAMS:2023:1507* (zie ook *KvN Arnhem-Leeuwarden* 23 september 2022, *ECLI:NL:TNORARL:2022:29* en 27 september 2022, *ECLI:NL:TNORARL:2022:30*). Het zag er daarom niet naar uit dat de notariële tuchtrechter zelf zijn beoordelingslijn zou bijstellen. Daarin lijkt echter vrij onverwacht toch verandering te zijn gekomen.

V. Hof Amsterdam (Notariskamer) 5 december 2023, *ECLI:NL:GHAMS:2023:2879*

Op de dag van Sinterklaasavond 2023 moest de Notariskamer opnieuw over een beleggingscasus oordelen. Het betrof een notaris die onder meer enkele winkelpanden in eigendom had en deze verhuurde. De winkelpanden zijn deels in 1988 en deels in 2009 door de notaris verkregen. De notaris is sinds 1998 notaris en heeft toen – en ook jaarlijks nadien – steeds een opgave van zijn privévermogen gedaan waarin ook de eigendom van de winkelpanden is vermeld (art. 24 lid 4 Wna). Het BFT dient in 2022 een klacht in en de notaris verweert zich primair met een beroep op de vervalltermijn van art. 99 lid 21 Wna waaruit blijkt dat een tuchtklacht slechts kan worden ingediend gedurende *drie jaren* na de dag waarop de klager van het handelen van de notaris kennis heeft genomen op straffe van niet-ontvankelijkheid. De Notariskamer is van oordeel dat het BFT in ieder geval sinds 2015 op de hoogte was van de beleggingen van de notaris en dat daardoor de driejaarstermijn is overschreden. Het BFT wordt dan ook niet-ontvankelijk verklaard, zodat de Notariskamer aan een inhoudelijke behandeling niet meer toekomt (r.o. 5.4; anders de Kamer voor het Notariaat Den Haag 15 februari 2023, *ECLI:NL:TNORDHA:2023:1* die de zaak wel inhoudelijk behandelde, maar het beroep op de ‘tenzij-clausule’ honoreerde).

Ik merk op dat daarbij wel enkele vraagtekens te plaatsen zijn. Mag de notaris deze ‘oude’ beleggingen die mogelijk in strijd zijn met art. 17 lid 3 Wna bijvoorbeeld voortaan aanhouden? Dat is onduidelijk en voelt – als het antwoord bevestigend luidt – toch wel erg zuur voor anderen die pas recent(er) registergoederen hebben verkregen. Daarbij kan

men zich ook afvragen of de regeling van art. 99 lid 21 Wna ook ziet op gevallen waarin sprake is van een 'doorlopende' schending van het tuchtrecht, zoals het in casu langdurig in eigendom aanhouden van registergoederen, hetgeen mogelijk in strijd is met art. 17 lid 3 Wna. Dat lijkt mij toch niet goed verdedigbaar.

Interessanter nog zijn de overwegingen van de Notariskamer vanaf r.o. 5.7, waar de Notariskamer ten overvloede het volgende opmerkt: *'Met het oog op de behoefte in de rechtspraktijk zal het hof handvatten geven waaraan een klaagschrift en een verweerschrift in zaken als deze zouden moeten voldoen. Daarmee is tevens gegeven langs welke lijnen het hof zaken als deze zal beoordelen'* (onderstreping: HJW). Door de woordkeuze 'zal beoordelen' lijkt het er sterk op dat dit in het verleden anders ging en er sprake is van een nieuw beoordelingskader. Vervolgens herhaalt de Notariskamer de wetsgeschiedenis en wordt duidelijk dat het in zaken zoals deze aan de klager is om te stellen en aannemelijk te maken dat het handelen van de notaris klachtwaardig is. De notaris dient vervolgens omstandigheden aan te dragen waardoor de 'tenzij-clausule' opgaat en deze bij betwisting aannemelijk te maken (r.o. 5.11). Daarbij wordt aangesloten bij hetgeen in de literatuur reeds werd betoogd (P.C. van Es, WPNR 2022/7363, p. 198). Verder overweegt de Notariskamer in r.o. 5.12 het volgende (onderstreping: HJW):

'Het hof neemt bij de beoordeling van de vraag of de verweeten gedraging de onpartijdigheid of onafhankelijkheid van de notaris beïnvloedt dan wel de eer of aanzien van het ambt schaadt alle omstandigheden van het geval in aanmerking en weegt alle betrokken belangen af, waaronder:

- a. *de wijze van verwerving van de registergoederen of effecten, alsmede de financiering daarvan;*
- b. *het doel van de betreffende handel en belegging en het belang dat de notaris daarmee wil dienen;*
- c. *de financiële omvang van de handel of belegging;*
- d. *het risico (financieel, dan wel publicitair) dat de notaris loopt bij de betreffende handel of belegging;*
- e. *de ligging van de registergoederen en de afstand tot het werkgebied van de notaris;*
- f. *het beheer van de registergoederen en de effecten;*
- g. *de band van de registergoederen of effecten met de praktijk van de notaris.'*

Bovenstaande opsomming is niet limitatief, want ook andere feiten en omstandigheden kunnen relevant zijn (r.o. 5.13). Met deze uitspraak lijkt de Notariskamer impliciet afstand te nemen van de eerdere beslissingen waarin een dergelijke afweging van omstandigheden en belangen niet voorkwam. Zo wordt onder b) gesproken over het doel van de beleggingen. Het aanvullen van het pensioen lijkt dan als zodanig toch een legitiem doel en het is dan ook niet ondenkbaar dat het oordeel van de Notariskamer in de beslissing van 29 juni 2021, ECLI:NL:GHAMS:2021:1835 nu anders zou uitvallen, zeker in geval van financiering van de registergoederen met eigen geld (gelet op art. 23 lid 2 sub a Wna). Onder e) wordt gesproken over de ligging van de

registergoederen en de afstand tot het werkgebied, terwijl een dergelijk argument eerder bij de tuchtrechter geen stand hield (Kamer voor het notariaat Arnhem-Leeuwarden 27 september 2022, ECLI:NL:TNORARL:2022:31, r.o. 4.12, bevestigd in Hof Amsterdam (Notariskamer) 4 juli 2023, ECLI:NL:GHAMS:2023:1507). Kortom: er is sprake van een nieuwe inhoudelijke benadering, te weten de toepassing van de hierboven onder III besproken meer subjectieve toetsing.

VI. Hof Amsterdam (Notariskamer) 30 januari 2024, ECLI:NL:GHAMS:2024:183

De Notariskamer kreeg al snel de kans om het bovenstaande toetsingskader toe te passen. In de zaak die leidde tot de beslissing van 30 januari 2024 heeft een notaris ook een aantal verhuurde registergoederen in eigendom. De notaris heeft kennelijk tijdig kennis kunnen nemen van de uitspraak van 5 december 2023, want in r.o. 5.7 geeft de Notariskamer haar verweer weer en dat volgt een-op-een de hierboven weergegeven omstandigheden (a t/m g). Tevens stelt de notaris dat zij heeft geprobeerd te overleggen met het BFT om tot een oplossing te komen, maar dat dit door het BFT is afgehouden. Anders dan in de beslissing van 29 juni 2021, sanctioneert de Notariskamer dit gedrag van het BFT nu wel (en terecht, vgl. G.L. Maaldrink in zijn annotatie in TT 2021/52, p. 71-72). Het BFT had volgens de Notariskamer onder meer met de notaris in overleg moeten treden om een oplossing te zoeken (r.o. 5.8). Bovendien heeft het BFT de omstandigheden die de notaris heeft aangevoerd en volgens haar leiden tot een geslaagd beroep op de 'tenzij-clausule' niet voldoende weersproken. Daarnaast is het BFT evenmin ingegaan op de concrete omstandigheden in deze zaak, want *'het enkel noemen van het risico dat beleggen in registergoederen de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de notaris kan beïnvloeden, (...), is onvoldoende om tot een gegrondheid van de klacht te komen.'* (r.o. 5.9). De klacht is daarmee – in navolging van de beslissing van de Kamer voor het Notariaat Den Haag 12 april 2023, ECLI:NL:TNORDHA:2023:7 – ongegrond. Dat is goed nieuws. Deze toetsing aan alle omstandigheden van het geval is naar mijn mening ook meer in lijn met de achterliggende bedoeling van de wetgever zoals deze blijkt uit de eerder weergegeven opmerkingen van de minister in het licht van de ratio van het verbod en de tekst van art. 17 lid 3 Wna zelf.

VII. Slotsom

De beslissingen van de Notariskamer van het hof Amsterdam van 5 december 2023 en 30 januari 2024 laten – in navolging van de Kamer voor het Notariaat Den Haag – een nieuwe lijn zien in de jurisprudentie van de hoogste notariële tuchtrechter met betrekking tot de beoordeling van de 'tenzij-clausule' uit art. 17 lid 3 Wna. Dat is goed nieuws voor de betrokken notarissen en het notariaat in bredere zin. Hoewel nadere jurisprudentie hierover afgewacht zal moeten worden en we niet te vroeg kunnen juichen gelet

op de toch tamelijk wisselende uitspraken van de Notariskamer in het verleden, lijkt het er sterk op dat beleggingen die de praktijk van de notaris niet concreet raken en een legitiem doel hebben (zoals een pensioenaanvulling), sneller toegestaan zullen zijn dan voorheen het geval was. De Notariskamer geeft er daarmee blijk van niet doof te zijn voor de roep vanuit het notariaat en de literatuur op dit terrein tot versoepeling van de toetsing inzake art. 17 lid 3 Wna.

Hof Amsterdam (Notariskamer) 30 januari 2024, ECLI:NL:GHAMS:2024:183

Hof Amsterdam (Notariskamer) 5 december 2023, ECLI:NL:GHAMS:2023:2879

Hof Amsterdam (Notariskamer) 29 juni 2021, ECLI:NL:GHAMS:2021:1835

Over de auteur

H.J. Weijers

PhD-fellow Notarieel Recht Universiteit Leiden.